

Dosarul nr. 2r-377/23
2-21075188-01-2r-23082023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud: E. Badan-Melnic)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

DECIZIE

17 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Diana Stănilă
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Mihail Gherciu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Mihail Gherciu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Mihail Gherciu, împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 12 mai 2021, Organizația de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Gherciu, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 112 167,24 de lei și taxa de stat achitată în mărime de 3 366 de lei.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată. S-a încasat de la Mihail Gherciu, în beneficiul Organizației de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată, datoria rezultată din contractul de împrumut nr. AG8739619 din 29 mai 2019, contractul de gaj nr. AG8739619-G din 29 mai 2019, în mărime de 112 167,24 de lei și suma de 3 365,01 de lei pentru compensarea cheltuielilor de plată a taxei de stat.

La 15 noiembrie 2022, Mihail Gherciu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Mihail Gherciu, împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022

a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelantului Mihail Gherciu că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2523,75 de lei și că se stabilește termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de Mihail Gherciu, împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La 15 august 2023, Mihail Gherciu a declarat recurs împotriva încheierii din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece actele de procedură expediate de instanța de apel prin intermediul poștei electronice la adresa gherciumihail@list.ru nu corespunde prevederilor art.100 din Codul de procedură civilă.

A menționat că, în cererea de chemare în judecată este indicată adresa sa poștală și nu era necesitate să-i expedieze actele judecătorești pe adresa electronică, care a fost formată la depunerea cererii de către intimată, iar de pe această adresă electronică nu a răspuns niciodată. Astfel, instanța de apel nu i-a expediat încheierea pe adresa poștală, încălcându-i dreptul de acces la justiție.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 05 iulie 2023, iar potrivit scrisorii Curții de Apel Chișinău cu nr. de ieșire 6612, anexată la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa lui Mihail Gherciu, la 10 iulie 2023 (f.d.85), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia.

Prin urmare, recursul declarat de către Mihail Gherciu, la 15 august 2023, împotriva încheierii din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La 23 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatei copia recursului declarat de Mihail Gherciu, pentru cunoștință (f.d.90).

Până la examinarea recursului, intimata Organizația de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul declarat de către Mihail Gherciu.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mihail Gherciu urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, prin hotărârea din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată. S-a încasat de la Mihail Gherciu, în beneficiul Organizației de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată, datoria rezultată din contractul de împrumut nr. AG8739619 din 29 mai 2019, contractul de gaj nr. AG8739619-G din 29 mai 2019, în mărime de 112 167,24 de lei și suma de 3 365,01 de lei pentru compensarea cheltuielilor de plată a taxei de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 15 noiembrie 2022, Mihail Gherciu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Mihail Gherciu, împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelantului Mihail Gherciu că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2523,75 de lei și că se stabilește termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 09 iunie 2023, instanța de apel a expediat apelantului copia încheierii din 06 iunie 2023, la adresa electronică - gherciumihail@list.ru, care a fost indicată în cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Mogo Loans” SRL (f.d. 3, 79).

Prin încheierea din 05 iulie 2023, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel declarată de Mihail Gherciu, împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel depusă de Mihail Gherciu, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la materialele dosarului lipsește dovada recepționării de către Mihail Gherciu a încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Completul de judecată notează că, expedierea încheierii din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău lui Mihail Gherciu, prin intermediul adresei electronice indicată de OCN „Mogo Loans” SRL în cererea de chemare în judecată (f.d. 3), este contrară prevederilor art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, din sensul prevederilor art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă rezultă că, instanța de judecată poate comunica actele de procedură subiectului raportului litigios persoană fizică, la adresa electronică, doar în situația când persoana fizică indică poșta electronică în cererea de chemare în judecată, actul de inițiere a procesului, după caz, în referință sau în alte cazuri când solicită expres. În speța respectivă, recurentul nu a depus referință și nu a solicitat expres, nici în cererea de apel, comunicarea actelor de procedură prin poșta electronică.

Astfel, prin încheierea din 05 iulie 2023 instanța de apel a restituit apelul depus de apelantul Mihail Gherciu, contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25 februarie 1982). În cazul Airey vs. Irlanda, Curtea a statuat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate

într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Mihail Gherciu și de a casa încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii apelului.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Mihail Gherciu.

Se casează încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Mihail Gherciu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii apelului.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos